

Sygn. akt VII Ka 269/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 27 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Częstochowie VII Wydział Karny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący: SSO Sławomir Brzózka

Protokolant: Dorota Chrząstek

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej Częstochowa – Północ w Częstochowie Przemysława Głębiewskiego
po rozpoznaniu w dniu 27 kwietnia 2018r.

sprawy P. D., s. R. i S., ur. (...)w C.

oskarżonego z art. 190 § 1 kk, 157 § 2 kk w zw. z 288 § 1 kk przy zast. 11 § 2 kk, 217 § 1 kk, 157 § 2 kk

na skutek apelacji wniesionej przez oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w Częstochowie

z dnia 15 grudnia 2017 r., sygn. akt III K 499/16

orzeka:

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że uchylając zawarte w punkcie 2 orzeczenie o wymierzeniu P. D. kary 1 (jednego) roku pozbawienia wolności, o warunkowym zawieszeniu wykonania tej kary zawarte w punkcie 3 i orzeczenie wobec niego kary 100 (stu) stawek dziennych grzywny przyjmując jednej stawki dziennej w kwocie 10 zł (dziesięć złotych) zawarte w punkcie 4, na podstawie art. 66 § 1 i 2 kk, art. 67 § 1 kk warunkowo umarza postępowanie karne o przypisany mu w punkcie 2 czyn tytułem próby na okres 1 (jednego) roku;

II. uchylając orzeczenia zawarte w punkcie 5 i 6 w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zasądza od P. D. na rzecz Skarbu Państwa opłatę za obie instancje w kwocie 60 zł (sześćdziesiąt złotych) oraz część wydatków poniesionych w sprawie w kwocie 90 zł (dziewięćdziesiąt złotych) zwalniając go od ponoszenia pozostałej części wydatków, obciążając nimi Skarb Państwa.

Sygn. akt VII Ka 269/18

UZASADNIENIE

P. D. został oskarżony o to, że:

1. w dniu 3 czerwca 2015 r. w C. przy ul. (...) groził pozbawieniem życia i zdrowia A. S. przy czym groźby te wzbudziły w zagrożonej uzasadnioną obawę ich spełnienia, tj. o czyn z art. 190 § 1 k.k.;

2. w dniu 3 czerwca 2015 r. w C. przy ul. (...) poprzez uderzenie pięścią w twarz w okolice nosa i oczodołu A. S. spowodował u niej obrażenia ciała w postaci stłuczenia i otarcia skóry okolicy łuku brwiowego lewego, krwiaka podskórnego powiek oka lewego, które spowodowały rozstrój zdrowia i naruszenie czynności narządów ciała na okres do dni siedmiu, przy czym czynnem tym spowodował zniszczenie okularów o wartości 1097,70 zł, tj. o czyn z art. 157 § 2 k.k. w zw. z art. 288 § 1 k.k. przy zast. art. 11 § 2 k.k.;

3. w dniu 3 czerwca 2015 r. w C. przy ul. (...) poprzez uderzenie czterokrotne w tył głowy i czterokrotne uderzenie kantem dłoni w przedramię B. B. spowodował u niej obrażenia ciała w postaci stłuczenia głowy, stłuczenia przedramienia prawego, czym naruszył jej nietykalność cielesną, tj. o czyn z art. 217 § 1 k.k.;

4. w dniu 5 czerwca 2015 r. w C. przy ul. (...), poprzez uderzenie pięścią w twarz A. D., a następnie kopanie po całym ciele spowodował u niej obrażenia ciała w postaci stłuczenia twarzy z masywnym krwiakiem okolic jarznowej lewej, stłuczenia i krwiałków podskórnych przedramienia prawego, stłuczenia i krwiałków podskórnych nadgarstka lewego, stłuczenia i krwiaka podskórnego okolicy podbrzusza, stłuczenia i krwiaka podskórnego uda prawego, które spowodowały rozstrój zdrowia i naruszenie czynności narządów ciała na okres do dni siedmiu, tj. o czyn z art. 157 § 2 k.k.

Wyrokiem z dnia 15 grudnia 2017 r. w sprawie o sygn. akt III K 499/16 Sąd Rejonowy w Częstochowie orzekł w sposób następujący:

1. oskarżonego P. D. uniewinnił od zarzutu popełnienia czynów opisanych w pkt I i III części wstępnej wyroku i w tym zakresie na podstawie art. 632 pkt 2 k.p.k. kosztami postępowania obciążył Skarb Państwa;

2. oskarżonego P. D. uznaje za winnego tego, że działając w krótkich odstępach czasu i w podobny sposób:

- w dniu 3 czerwca 2015 r. w C. przy ul. (...) poprzez uderzenie pięścią w twarz w okolice nosa i oczodołu A. S. spowodował u niej obrażenia ciała w postaci stłuczenia i otarcia skóry okolicy łuku brwiowego lewego, krwiaka podskórnego powieki oka lewego, które spowodowały rozstrój zdrowia i naruszenie czynności narządów ciała na okres do dni siedmiu, co wyczerpało znamiona występku z art. 157 § 2 k.k.,
- w dniu 5 czerwca 2015 r. w C. przy ul. (...), poprzez uderzenie pięścią w twarz A. D., a następnie popychanie, spowodował u niej obrażenia ciała w postaci stłuczenia twarzy z masywnym krwiakiem okolic jarznowej lewej, stłuczenia i krwiałków podskórnych ramienia prawego, stłuczenia i krwiałków podskórnych przedramienia prawego, stłuczenia i krwiałków podskórnych nadgarstka lewego, stłuczenia i krwiaka podskórnego okolicy podbrzusza, stłuczenia i krwiaka podskórnego uda prawego, które to spowodowały rozstrój zdrowia i naruszenie czynności narządów ciała na okres do dni siedmiu, co wyczerpało znamiona występku z art. 157 § 2 k.k.,

co stanowiło ciąg przestępstw i za to na mocy art. 157 § 2 k.k. w związku z art. 91 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. wymierzył oskarżonemu jedną karę w wysokości 1 (jednego) roku pozbawienia wolności;

3. na podstawie art. 69 § 1 i 2 k.k. i art. 70 § 1 pkt 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. warunkowo zawiesił oskarżonemu wykonanie orzeczonej kary pozbawienia wolności na okres próby wynoszący 2 (dwa) lata;

4. na mocy art. 71 § 1 k.k. obok kary pozbawienia wolności wymierzył oskarżonemu karę grzywny w rozmiarze 100 (stu) stawek dziennych grzywny, przyjmując wysokość jednej stawki na kwotę 10 (dziesięciu) złotych;

5. na podstawie art. 46 § 1 k.k. w zw. z art. 4 § 1 k.k. zobowiązał oskarżonego P. D. do zapłaty na rzecz pokrzywdzonych A. D. i A. S. kwot po 1.000 (jeden tysiąc) złotych, tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę;

6. na podstawie art. 627 k.p.k. w zw. z art. 2 ust. 1 pkt 3 i art. 3 ust. 2 ustawy o opłatach w sprawach karnych zasądził od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe, w tym opłatę w wysokości 280 (dwustu osiemdziesięciu) złotych oraz wydatki w kwocie 335,96 złotych (trzystu trzydziestu pięciu złotych i 96/100).

Apelację osobistą od powyższego wyroku wywiódł oskarżony P. D., zaskarżając go w części dot. punktów II i IV, części dyspozycyjnej pkt 2,3,4 oraz 5, w zakresie co do winy, kary oraz orzeczonego środka kompensacyjnego i orzeczenia o kosztach postępowania, zarzucając mu:

1. obrazę prawa materialnego, tj. art. 25 § 1 k.k. poprzez jego niezastosowanie, w sytuacji gdy oskarżony odpierał bezpośredni, bezprawny zamach na swoją nietykalność cielesną;
2. obrazę przepisów postępowania, tj.:
  - art. 7 k.p.k. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodu z wyjaśnień oskarżonego i nieprzydanie waloru wiarygodności jego wyjaśnieniom oraz świadkowi D. D.,
  - art. 7 k.p.k. poprzez dowolną, a nie swobodną ocenę dowodu z zeznań pokrzywdzonych, w sytuacji gdy pokrzywdzone mają interes prawny w negatywnym rozstrzygnięciu dla oskarżonego,
  - art. 5 § 2 k.p.k. poprzez rozstrzygnięcie nie dających się usunąć wątpliwości na niekorzyść oskarżonego poprzez przydanie waloru wiarygodności zeznaniom osób pokrzywdzonych A. S. oraz A. D., w sytuacji gdy nie dające się usunąć wątpliwości należy rozstrzygać na korzyść oskarżonego,
  - art. 410 k.p.k. poprzez wskazanie w uzasadnieniu zaskarżonego orzeczenia, dowodów na które powoływał się Sąd i z których wywodzi skutki prawne,
  - obrazę art. 6 k.p.k. w zw. z art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. polegającą na zbiorczym powołaniu w uzasadnieniu skarżonego orzeczenia dowodów, na których oparł się Sąd, co utrudnia prawidłową ocenę ustaleń faktycznych oraz narusza prawa do obrony oskarżonego.

Mając powyższe zarzuty na uwadze skarżący wniósł o uniewinnienie go od zarzucanych mu czynów wskazanych w punktach II i IV, a z daleko idącej ostrożności procesowej wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Wniesiona apelacja spowodowała zmianę zaskarżonego wyroku w ten sposób, że Sąd Okręgowy uchylając zawarte w punkcie 2 orzeczenie o wymierzeniu P. D. kary 1 roku pozbawienia wolności, o warunkowym zawieszeniu wykonania tej kary zawarte w punkcie 3 i orzeczenie wobec niego kary 100 stawek dziennych grzywny przyjmując wysokość jednej stawki dziennej w kwocie 10 zł zawarte w punkcie 4, na podstawie art. 66 § 1 i 2 kk, art. 67 § 1 kk warunkowo umorzył postępowanie karne o przypisany mu w punkcie 2 czyn tytułem próby na okres 1 roku. Uchylając orzeczenia zawarte w punkcie 5 i 6 w pozostałej części zaskarżony wyrok utrzymał w mocy.

Wbrew zarzutom osobistej apelacji P. D. Sąd Rejonowy nie dopuścił się zarzucanej mu obrazy przepisów postępowania mającej wpływ na treść zaskarżonego wyroku. Poczynione ustalenia faktyczne oparł na podstawie wszystkich przeprowadzonych dowodów ocenianych swobodnie, z uwzględnieniem zasad prawidłowego rozumowania oraz wskazań wiedzy i doświadczenia życiowego. Pozostają zatem pod ochroną przepisu art. 7 k.p.k. Nie dopuścił się również obrazy przepisu art. 5 § 2 k.p.k., gdy wyjaśnił istotne okoliczności zdarzenia. Nie doszło zatem do sytuacji rozstrzygnięcia nie dających się usunąć wątpliwości co do przebiegu wydarzeń na niekorzyść P. D.. Uzasadnienie pisemne wyroku pozwala na dokonanie jego merytorycznej kontroli. Sąd Rejonowy uprawniony był w tej sytuacji dać wiarę w części zeznaniom A. S. i B. B., jak również zeznaniom A. D. z postępowania przygotowawczego, gdy znajdują one określone potwierdzenie w dokumentacji medycznej i zeznaniach świadków. Wbrew zarzutowi apelacji, Sąd Rejonowy nie dopuścił się obrazy prawa materialnego art. 25 § 1 k.k., nie przyjmując działania P. D. w ramach obrony koniecznej, gdy odpierał on bezpośredni, bezprawny zamach na swoje zdrowie. Uprawniony był bowiem przyjąć, że już po tym, gdy A. S. zachowująca się prowokująco, uderzyła go nadto bębniem przedłużacza elektrycznego, powodując złamanie paliczka dalszego palca V ręki lewej i otarcia skóry ręki, P. D., gdy znalazł się obok A. S. uderzył ją w twarz. Nie zaistniała zatem sytuacja odpięcia bezpośredniego, bezprawnego zamachu na jego zdrowie.

Całokształt okoliczności przedmiotowych i podmiotowych uzasadnia natomiast przyjęcie, że stopień winy i społecznej szkodliwości przypisanego P. D. w punkcie 2 czynu nie jest znaczny, co spowodowało uchylenie orzeczenia: o

wymierzeniu mu kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania i grzywny, o zapłacie kwot po 1000 zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę na rzecz A. D. i A. S., o zasądzeniu od P. D. na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych w postaci opłaty i wydatków i poprzestanie na warunkowym umorzeniu postępowania karnego wobec P. D. tytułem próby na okres jednego roku, obciążeniu go opłatą za obie instancje w kwocie 60 zł i częścią wydatków poniesionych w sprawie w kwocie 90 zł . Sąd Okręgowy na zasadach słuszności zwolnił P. D. od ponoszenia pozostałej części wydatków za obie instancje obciążając nimi Skarb Państwa.

Tak jak przyjął to Sąd Rejonowy w pisemnym uzasadnieniu wyroku, do zachowania P. D. doszło w nadzwyczajnej, trudnej dla niego sytuacji motywacyjnej . W dniu 3 czerwca 2015 r. miało miejsce zdarzenie pomiędzy A. S. i P. D., zaistniałe w ramach trwającego pomiędzy tymi osobami od lat konfliktu. A. S. zachowała się prowokująco, to ona jako pierwsza uderzeniem bębniem przedłużacza elektrycznego spowodowała u P. D. obrażenia ciała w postaci złamania paliczka dalszego palca V ręki lewej i otarć skóry, naruszające czynności narządów jego ciała na okres trwający dłużej niż 7 dni. Dopiero wtedy P. D. uderzył ją powodując zresztą znacznie łagodniejsze obrażenia ciała. W dniu 5 czerwca 2015 r. A. D. kolejny raz przyszła do kamienicy przy ul. (...) w C.. P. D., jak ustalił Sąd Rejonowy, powiedział, że nie wynajmie jej mieszkania i żeby sobie poszła. Czuł od niej alkohol, nie chciał mieć takiego lokatora. A. D. nalegała jednak, doszło do ostrej wymiany zdań. Pomimo żądań P. D. kobieta nie chciała wyjść. Gdy P. D. żądał opuszczenia przez nią posesji, kobieta skierowała się nie w kierunku wyjścia na ulicę, tylko w stronę podwórka. To wtedy jak przyjął Sąd Rejonowy, P. D. nie opanował się, uderzył ją i popychał . Zachowania zaistniały zatem w szczególnej sytuacji motywacyjnej i okolicznościach, nie były zaplanowane a nagle, nieprzemyślane, spowodowane prowokacyjnymi, negatywnymi działaniami A. S. i A. D. a w przypadku A. S. także działaniem naruszającym istotnie prawo, gdy P. D. odczuwał ból złamanego właśnie palca. Dobro w postaci zdrowia naruszone zostało w sposób niewielki, nie powodujący ani większych dolegliwości bólowych ani potrzeby leczenia kobiet . P. D. jest osobą w starszym wieku, emerytalnym, funkcjonującą prawidłowo w społeczeństwie i rodzinie, nigdy nie karaną. Istnieje pozytywna prognoza co do jego osoby na przyszłość.

Podstawą prawną orzeczenia Sądu Okręgowego były przepisy art. 437 k.p.k. art. 629 k.p.k. , art. 624 § 1 k.p.k.